PLATFORMA UE
DE PARTICIPARE A COPIILOR

#EUChildParticipation
#EUChildGuarantee

SOLUȚII PENTRU A ÎNTRERUPE CERCUL VICIOS AL SĂRĂCIEI ÎN RÂNDUL COPIILOR

CONSOLIDAREA GARANȚIEI EUROPENE PENTRU COPII

VERSIUNEA PENTRU COPII

CARE ESTE SUBIECTUL PREZENTEI BROȘURI?

Uniunea Europeană (sau UE, pe scurt) este un grup de 27 de țări care colaborează între ele. UE vrea să se încredințeze că toți copiii pot avea o viață bună.

Fiecare copil și fiecare tânăr merită să se bucure de sprijin, de siguranță, de oportunități și merită să aibă un cuvânt de spus în ceea ce privește deciziile care îi afectează viața.

Garanția europeană pentru copii este un plan prin care țările UE pot să ofere ajutor copiilor care au nevoie de sprijin, sporindu-le șansele de a-și croi un viitor mai bun.

Prezenta broșură se adresează copiilor și tinerilor care doresc să afle mai multe despre acest plan, despre îmbunătățirile care i-au fost aduse recent și despre modul în care acesta contribuie la combaterea sărăciei.

Peste 41 000 de copii și-au exprimat opinia pe Platforma UE de participare a copiilor, contribuind astfel la elaborarea acestui plan.

Cuvintele și frazele marcate cu * sunt explicate la sfârșitul broșurii.

1. DE CE ESTE NEVOIE DE ACEST PLAN?

Fiecare copil ar trebui să pornească cu aceleași șanse în viață.

Există copii și familii care au dificultăți financiare, ceea ce înseamnă că:

- le lipsesc lucruri esențiale, cum ar fi alimentele, îmbrăcămintea, materialele școlare sau un loc în care să se simtă în siguranță și să nu sufere de frig
- au mai puține ocazii să participe la activități, de exemplu la activități sportive sau artistice, împreună cu alți copii
- le este mai greu să aibă rezultate bune la școală, ceea ce poate avea un impact negativ asupra întregii lor vieți și chiar asupra generației următoare.

Nu este vina niciunui copil că s-a născut într-o familie săracă, așadar acesta este un lucru care ar trebui îndreptat.

Ajutorul acordat copiilor defavorizați este benefic pentru întreaga societate prin faptul că aceștia sunt ajutați să își atingă întregul potențial, să își găsească un loc de muncă bun când devin adulți și să contribuie la societate.

Uniunea Europeană utilizează termenii „sărăcie în rândul copiilor*” sau „risc de sărăcie sau de excluziune socială*” pentru a descrie aceste situații. În 2025, aproape un sfert din toți copiii din UE erau expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială.

Țările UE doresc să pună capăt acestei situații și doresc să ajute cel puțin 5 milioane de copii să iasă din sărăcie sau din situația de excluziune socială până în 2030.

- Garanția europeană pentru copii a ajutat deja un număr mare de copii:
  - grație ei, alți 600 000 de copii din întreaga UE au putut participa la activități școlare, de exemplu la activități sportive sau la excursii școlare
  - Țările de Jos au oferit mese gratuite la școală unui număr mai mare de copii, inclusiv multor copii defavorizați
  - Polonia a înființat centre de îngrijire a copiilor în multe locuri în care înainte nu existau astfel de centre
- Însă copiii, organizațiile și experții sunt de părere că e loc de mai bine.
- Obiectivul este de a asigura faptul că fiecare copil în parte are acces la lucrurile de care are nevoie pentru a crește sănătos, în siguranță și integrat în societate.

Planul le oferă țărilor UE idei cu privire la acțiunile pe care le-ar putea întreprinde pentru a schimba sau a îmbunătăți situația și ajută țările să găsească bani și alte resurse pentru a face acest lucru.

2. CINE ARE NEVOIE DE AJUTOR SUPLIMENTAR?

Unii copii au mai multe dificultăți decât alții și ar trebui să primească mai mult ajutor atunci când au nevoie.

Garanția pentru copii a fost gândită pentru a-i ajuta pe copiii care se confruntă cu dificultăți financiare, dar oferă sprijin și altor grupuri defavorizate, cum ar fi:

- copiii cu handicap
- copiii romi*
- copiii aflați în centre de îngrijire alternativă*
- copiii care nu au un acoperiș deasupra capului sau care locuiesc în locuințe nesigure
- copiii care aparțin minorităților etnice sau religioase
- tinerii care părăsesc centrele de îngrijire alternativă și încep să trăiască pe cont propriu

3. NOI ACȚIUNI ALE UE

Se lucrează în prezent la găsirea unor soluții pentru a le oferi un sprijin mai eficace copiilor în următorii ani.

Printre ideile propuse se numără:

- să fie întrebați copiii și familiile ce anume i-ar ajuta pe părinți să își găsească un loc de muncă (de exemplu, un acces mai bun la structuri de îngrijire a copiilor atunci când părinții sunt la serviciu)
- să se lanseze noi proiecte în domeniile îngrijirii copiilor, educației, sportului, culturii și incluziunii
- să se exploreze noi modalități de a acorda mai mult sprijin financiar familiilor cu copii
- să se pună la punct, împreună cu UNICEF, un set de instrumente în domeniul sănătății mintale și al bunăstării psihologice* care să cuprindă ghiduri, activități și idei simple care să îi ajute pe oameni să înțeleagă ce înseamnă sănătatea mintală și să știe cum să primească ajutor
- să se instituie sisteme de mentorat* pentru a veni în sprijinul copiilor care ar putea avea nevoie de ajutor suplimentar
- să se acorde ajutor școlilor și serviciilor pentru a veni mai bine în sprijinul copiilor romi
- să se testeze un card de garanție pentru copii* pentru a-i ajuta pe copii și familiile lor să obțină mai ușor ajutor
- să se stabilească legături mai strânse între Garanția pentru copii și Garanția pentru tineret, astfel încât să se acorde în continuare sprijin și când copiii cresc
- să se acorde un sprijin suplimentar orașelor, regiunilor și organizațiilor locale care lucrează cu copiii

4. MAI MULT SPRIJIN PENTRU FAMILII

Copiii au cele mai mari șanse de reușită atunci când familiile lor primesc tot sprijinul de care au nevoie.

Atunci când familiile primesc sprijinul de care au nevoie, copiii pot crește mai sănătos, pot învăța mai bine și se pot simți mai în siguranță. Dacă sunt privați de sprijin în copilărie, au adesea nevoie de mai mult ajutor mai târziu în viață pentru a avea acces la asistență medicală, sprijin locativ și alte forme de sprijin social.

Obiectivele sunt următoarele:

- părinții și îngrijitorii să aibă locuri de muncă stabile și bine plătite și bani suficienți pentru nevoile zilnice, cum ar fi hrana, locuința, îmbrăcămintea, transportul și rechizitele școlare
- să existe locuri disponibile în structurile de îngrijire a copiilor și de învățământ preșcolar astfel încât părinții și îngrijitorii, mai ales mamele, să poată lucra sau studia
- familiile care nu au venituri salariale suficiente să poată primi alocații pentru copii sau prestații familiale* și alte ajutoare suplimentare de care au nevoie

5. SERVICII MAI BUNE PENTRU COPII

Toți copiii ar trebui să poată să se bucure de toate oportunitățile care li se oferă.

Greutățile financiare prin care trec în copilărie pot afecta sănătatea fizică a copiilor, dar și sănătatea lor mintală, capacitatea lor de învățare, ușurința de a lega prietenii, sentimentul de siguranță și oportunitățile pe care le pot avea în viitor. Copiii și familiile ar trebui să aibă cunoștință de formele de sprijin sunt disponibile și de modul în care pot avea acces la ele.

Serviciile puse la dispoziție ar trebui să se bazeze pe nevoile reale ale copiilor, nu pe sisteme complicate. Ori de câte ori este posibil, serviciile de sprijin ar trebui să fie reunite în același loc, astfel încât familiile să poată primi ajutor fără să se deplaseze în mai multe locuri.

Printre aspectele importante care ar trebui schimbate se numără:

- să existe un număr mai mare de locuri disponibile în structurile de îngrijire a copiilor și de învățământ preșcolar
- să se ofere mese mai sănătoase la școală
- să li se propună copiilor mai multe activități sportive, artistice, culturale și extrașcolare
- să li se ofere copiilor mai multe programe de tutorat, de ajutor pentru teme și sprijin suplimentar pentru învățare
- să existe un cadru mai bun de sprijin pentru sănătatea mintală* în școli, în îngrijirile de sănătate și la nivelul comunităților
- să existe mentori sau adulți de încredere care să îi poată ajuta pe copii atunci când trec prin perioade dificile

6. SPRIJIN PENTRU BUNĂSTAREA PSIHOLOGICĂ ȘI PENTRU SIGURANȚĂ

Fiecare copil are dreptul să se simtă în siguranță, sprijinit și protejat atât în mediul online, cât și offline.

Dificultățile financiare și sociale pot afecta bunăstarea psihologică și sănătatea anumitor copii, făcându-i să se simtă stresați, izolați sau anxioși.

Este important ca familiile și copiii să primească ajutor cât mai curând posibil, fie că este vorba de ajutorul acordat în copilăria timpurie, la școală, fie de cel acordat prin intermediul serviciilor de sănătate mintală și al asistenței medicale.

- Acordarea la timp a ajutorului poate face ca problemele întâmpinate să nu se agraveze, iar acest lucru îi poate ajuta pe copii să rămână sănătoși, să aibă rezultate bune la școală și să se simtă ocrotiți.
- Școlile, serviciile de sănătate și asistenții sociali ar trebui să își unească eforturile pentru a se asigura că copiii pot avea mai ușor acces la ajutorul de care au nevoie.
- Platformele online ar trebui, de asemenea, să facă mai mult pentru a proteja siguranța copiilor.

Siguranța online și cea offline sunt cu adevărat importante, iar țările UE ar trebui să depună în continuare eforturi pentru a-i proteja mai bine pe copii, pentru a reduce riscurile și a contribui la garantarea siguranței acestora.

7. SPRIJIN PENTRU TINERII ADULȚI

Sprijinul nu ar trebui să înceteze atunci când copiii împlinesc vârsta de 18 ani.

Scopul este de a se asigura faptul că tinerii primesc ajutorul de care au nevoie în perioada de tranziție de la copilărie la vârsta adultă, astfel încât să își poată construi un viitor luminos.

Acest lucru este deosebit de important pentru copiii din centrele de îngrijire alternativă, care poate nu au o familie care să îi ajute.

Vârsta de 18 ani marchează o schimbare majoră și mulți tineri au și după aceea nevoie de ajutor pentru:

- a termina școala sau studiile
- a-și găsi o locuință
- a-și găsi un loc de muncă
- a învăța cum să se descurce pe cont propriu

Un instrument în acest sens este Garanția pentru tineret, care îi ajută pe tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani să își găsească un loc de muncă sau o formă de educație, formare sau ucenicie pe care să o urmeze.

8. CINE VA TRANSPUNE ÎN REALITATE SCHIMBĂRILE AVUTE ÎN VEDERE?

Asigurarea unei vieți și a unui viitor mai bun pentru copiii noștri este o responsabilitate comună.

Trebuie toți să punem umărul, astfel încât copiii, tinerii și familiile să primească ajutorul de care au nevoie, inclusiv:

- instituțiile UE
- administrațiile naționale
- autoritățile regionale și locale*
- școlile, serviciile de sănătate și asistență socială
- organizațiile societății civile* și organizațiile de binefacere
- întreprinderile și fundațiile
- părinții, îngrijitorii și familiile
- copiii și tinerii înșiși

Țările UE sunt încurajate să își actualizeze planurile naționale privind Garanția pentru copii pentru a stabili obiective clare, a oferi o finanțare suficientă și a se asigura că copiii și familiile primesc sprijinul de care au nevoie.

SEMNIFICAȚIA TERMENILOR FOLOSIȚI

TERMEN SAU SINTAGMĂ	SEMNIFICAȚIE
Îngrijire alternativă	Situația în care un copil nu locuiește cu părinții săi și este îngrijit în altă parte, de către rude, asistenți maternali sau într-o casă de copii.
Ucenicie	O modalitate de a învăța o meserie lucrând cu persoane cu experiență, urmând în același timp cursuri de formare. Uceniciile vă ajută să vă dezvoltați competențele practice prin muncă efectivă.
Prestații familiale și alocații pentru copii	Bani acordați de administrații familiilor pentru a le ajuta să facă față costurilor suportate pentru creșterea copiilor, de exemplu pentru alimente, îmbrăcăminte și alte nevoi.
Sărăcie în rândul copiilor	Atunci când familia unui copil nu are suficienți bani sau suficient sprijin pentru lucrurile de care copilul are nevoie pentru a trăi, a învăța, a se menține într-o stare bună de sănătate, a se simți în siguranță și a participa la viața de zi cu zi.
Organizații ale societății civile	Organizații, organizații de binefacere sau grupuri comunitare al căror scop este de a oferi ajutor persoanelor și a clădi o societate mai bună. Exemple în acest sens pot fi băncile de alimente, cluburile de tineret sau organizațiile de binefacere pentru persoanele fără adăpost care acordă sprijin familiilor și copiilor.
Card european de garanție pentru copii	O idee care se testează în prezent, menită să îi ajute pe copii și familiile lor să găsească mai ușor informații despre serviciile și sprijinul disponibile, protejându-le în același timp viața privată și evitând stigmatizarea.
Finanțare	Bani acordați pentru a contribui la plata proiectelor, a serviciilor sau a activităților prin care se acordă sprijin oamenilor și comunităților. În UE, finanțarea poate proveni de la instituțiile UE, de la guvernele naționale sau de la alte organizații.
Autorități locale	Administrațiile locale și serviciile publice care contribuie la gestionarea unor aspecte precum școlile, locuințele, transportul și sprijinul social în orașe și regiuni.
Sănătate mintală	Felul în care gândim, simțim și ne descurcăm în viața de zi cu zi. Termenul se referă și la modul în care gestionăm stresul, relaționăm cu alții și facem alegeri. O stare bună de sănătate mintală înseamnă că suntem capabili să facem față situațiilor dificile din viața de zi cu zi și ne simțim sprijiniți atunci când dăm de greu.
Mentorat	Sprijin din partea unei persoane în vârstă în care avem încredere care ne ascultă, ne dă sfaturi, ne încurajează și ne ajută să facem alegeri.
Copii romi	Romii sunt un grup etnic minoritar care trăiește în multe țări din UE. Copiii romi nu sunt întotdeauna tratați în mod echitabil și le poate fi mai greu să aibă acces la oportunitățile și la sprijinul de care au nevoie.
Excluziune socială	Situația în care cineva nu poate participa la aspecte ale vieții la care mulți alții au acces. Cauza unei astfel de situații poate fi lipsa banilor, a sprijinului sau a oportunităților și implicațiile pot fi că persoana respectivă nu are ocazia să participe la anumite activități, să lege prietenii, să beneficieze de anumite servicii sau să participe la viața comunității.
Set de instrumente	O colecție de ghiduri, activități, idei și instrumente practice care îi ajută pe oameni să afle mai multe despre un anumit subiect și să știe apoi cum să acționeze.

#EUChildGuarantee

#EUChildParticipation

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene
Drept | Date | Publicații

© Uniunea Europeană, 2026
PDF KE-01-26-101-RO-N ISBN 978-92-68-43249-5 doi:10.2767/7544609